ایران

ویژه نامه دومین سالگرد
شهادت مجاهد شهید ابو مهدی المهندس - دی‌ماه ۱۴۰۰

در گفت‌وگو با معاون عملیات حشد الشعبی مطرح شد

ماجرای پرالتهاب نبرد با انتحاری‌های داعش

صفحه ۱۸

قاب عکس

رفیق شفیق حاج قاسم

صفحه ۲۰

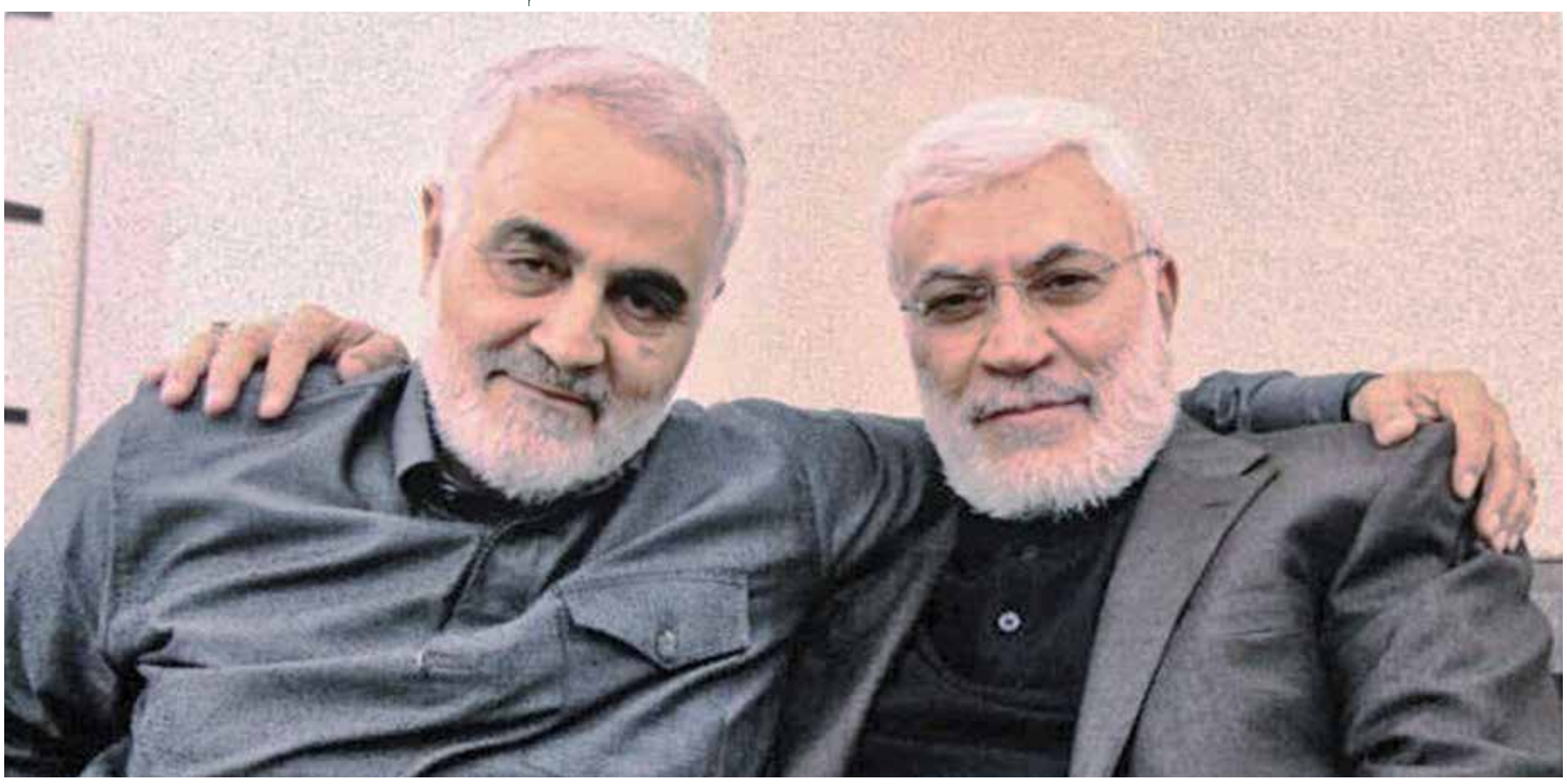

رفاقت تا شهادت

دختر شهید ابومهدی المهندس: در هم آمیختن خون پدرم و حاج قاسم بالاترین مرحله رفاقت آنها بود

خبرگزاری ایرنا

ساعت یک و بیست دقیقه بامداد جمعه ۱۳ دی ۱۳۹۸ حاج قاسم سلیمانی، «سردار بزرگ و پرافتخار اسلام آسمانی شد و خون پاک او به دست شقی‌ترین آحاد بشر بر زمین ریخت»، این بخشی از پیام تسلیت رهبر انقلاب بعد از شهادت فرمانده افسانه‌ای جبهه مقاومت است که هنوز با گذشت دو سال از ترور سحرگاه سردار در فرودگاه بغداد باورپذیر نیست؛ شهادت حاج قاسم و یار دیرینه‌اش ابومهدی المهندس همه معادلات را تغییر داد و منطقه غرب آسیا را برای همیشه برای رژیم‌تروریستی امریکا ناامن کرد.

اینک در دومین سالگرد شهادت مردانی هستیم که در روز تشییع خود در ایران و عراق همه سلایق را به خیابان‌ها کشاندند تا یک تشییع تاریخی رقم بخورد؛ وداع با فرماندهان نظامی که تاریخ هیچ‌گاه چنین محبوبیتی را سراغ نداشته و ندارد.

در روزهای منتهی به سالگرد شهادت سردار و ابومهدی بخش‌هایی از مهم‌ترین خاطرات و ناگفته‌های خانواده و همرزمان آنها را بازخوانی کرده‌ایم و برای آشنایی بیشتر با شخصیت و سیره شهید «جمال آل ابراهیم» مشهور به «ابومهدی المهندس»، پای حرف‌های فرزند ارشد ایشان، خانم منار آل ابراهیم نشستیم که زندگی و مجاهدت‌ها و رشادت‌های پدر را روایت کند:

■ **درباره دلایل مهاجرت شهید ابومهدی به ایران و چگونگی آشنایی با حضرت امام و حضور ایشان در جنگ در قالب سپاه بدر برای‌مان توضیح دهید.**

پس از شهادت مظلومانه هزاران نفر از جوانان عراقی در اواخر دهه ۱۹۷۰ و به طور خاص در سال ۱۹۸۰ در جریان اعدام‌های دسته‌جمعی از سوی نظام بعث عراق و بویژه پس از شهادت مظلومانه آیت‌الله شهید سیدمحمدباقر صدر و خواهرشان در آوریل سال ۱۹۸۰ یا همان بهار سال ۱۳۵۹ پس از گذراندن ماه‌ها حصر که در سایه سکوت شدید حاکم بر جامعه و نهاد مرجعیت عراق صورت گرفت، شهید ابومهدی که خود نیز غیاباً به اعدام محکوم شده بود، راهی برای ادامه مبارزه در داخل عراق ندید چرا که رهبر جریان مقاومت در عراق به‌گونه‌ای فجیع به شهادت رسیده بود. بنابراین پدرم چند روز پس از این شهادت مظلومانه موفق شد به‌صورت مخفیانه از عراق به سمت کویت برود و در آنجا طبق وصیت شهید آیت‌الله سیدمحمدباقر صدر به مکتب ولی فقیه زمان امام خمینی(ره) پیوست و فعالیت‌های جهادی جدی خود را به‌طور منظم علیه نظام بعث عراق و پشتیبان امریکایی‌اش آغاز کرد.

■ **شهید ابومهدی چه زمانی و در کجا با حاج قاسم آشنا شدند و رابطه عاطفی و کاری این دو شهید چگونه بود؟**

رابطه نزدیک دو شهید به سال‌های پایانی دهه ۱۹۹۰ بازمی‌گردد یعنی زمانی که شهید ابومهدی فرمانده سپاه بدر شد و شهید سلیمانی فرمانده نیروی قدس.

آنچه که من از هر دو شهید شنیده‌ام این است که یکدیگر را برادر می‌دانستند و پدرم شهید سلیمانی را متمایز از بسیاری از مجاهدان و به‌طور کلی افرادی می‌دانست که در زندگی شناخته است. بتدریج این ارتباط روحانی رشد کرد تا جایی که با شهادت به اوج رسید. درک من این است که ارتباط میان این دو شهید بالاتر از هر وصفی است. این عروج بدون سر و اربا اربا و در هم آمیختن خون و خاکستر بالاترین مرحله این رفاقت در دنیا بود. در آخرت را دیگر تنها خدا می‌داند.

■ **با ورود داعش به عراق، نقش‌آفرینی شهید ابومهدی چگونه بود؟**

پس از شروع حمله داعش و اشغال نزدیک به یک سوم عراق و صدور فتوای مراجع، شهید ابومهدی نامه‌ای به کادر جهادی مشارکت کننده در جریان مقاومت علیه امریکا نوشت و آنان را دعوت به پیوستن به جبهه‌ها کرد.

امریکا که چند ماه پس از شروع نبرد و تحقق پیروزی‌های مکرر نیروهای عراقی در جبهه‌های متعدد، مجدداً با موافقت دولت وقت عراق وارد شد؛ اما ابومهدی معتقد بود امریکا قصد پایان داعش را ندارد و تنها می‌خواهد آنچه را که خود، جنگ داخلی می‌نامد، مدیریت کند.

به‌همین دلیل شهید ابومهدی حاضر نشد نیروهای حشدالشعبی را در هیچ یک از مناطق عملیاتی که هواپیماهای امریکا حضور داشتند وارد کند.

■ **به موضوع لبنان بپردازیم، یکی از افرادی که همه فرماندهان جبهه مقاومت به ایشان دلبستگی خاصی دارند، سیدحسن نصرالله است، درباره روابط پدر و ایشان و نقش معنوی ایشان در جنگ ۳۳ روزه توضیح دهید.**

نامه‌ای از شهید ابومهدی خطاب به سیدحسن نصرالله در سال ۲۰۱۷ رسانه‌ای شد. این نامه زمانی نوشته شد که برخی افراد در عراق که حتی وابسته به حشدالشعبی شناخته می‌شدند، با انگیزه‌هایی متفاوت، علناً اتهاماتی مشابه اتهامات امریکا را متوجه حزب‌الله کرده بودند. شهید ابومهدی به‌عنوان فرمانده حشدالشعبی که یک ارتش مهم در جبهه متحد مقاومت است، در این نامه سیدحسن نصرالله را سید مقاومت و روح آن خطاب قرار دادند و نوشتند که ما با شما در این پروژه ممتد از آسمان به زمین بودیم و هستیم و خواهیم ماند.

این نامه عاطفی و انقلابی، خلاصه احساسی است که پدرم در قلب نسبت به شخص سیدحسن نصرالله و جوانان حزب‌الله داشت که در جنگ سنگین علیه داعش در کنار نیروهای عراقی ایستادند و از هیچ کمکی دریغ نکردند. عقیده مقاومت، جغرافیایی را به هم پیوند می‌دهد که اسرائیل و امریکا آن را پاره پاره می‌خواهند.

■ **اگر اجازه بدهید به چرایی موضوع ترور بپردازیم. نقش حشدالشعبی در پیشبرد اهداف مقاومت چه بود که امریکا به حذف فیزیکی و به شهادت رساندن ابومهدی و حاج قاسم سلیمانی متوسل شد؟**

حشدالشعبی میراث شهید ابومهدی و تبلور سالیان دراز مجاهدت اوست و شهید سلیمانی پشتیبان اول این نهاد بود. پدرم می‌گفت این نهاد در زمانی تشکیل شد که دولت عراق در آستانه سقوط بود، ارتش اعتماد به نفس خود و نزدیک به یک سوم سلاح خود را از دست داده بود، امریکا که با عراق توافقنامه استراتژیک داشت از هر نوع کمک نظامی و امنیتی سر باز زد، شرکت‌های پشتیبان تسلیحاتی را از عراق خارج و هر نوع کمک به دولت عراق را منوط به تغییر حکومت در بغداد کرد. در حالی که دولت و نه فقط حکومت در عراق در آستانه فروپاشی بود، می‌گفتند این یک جنگ داخلی است و نام نیروهای داعش را که بخش مهمی از آنان بعثی بودند عشایر انقلابی می‌نامیدند.

حتی زمانی که فتوای جهاد از سوی آیت‌الله‌العظمی سیستانی صادر شد و مردم غیور عراق لبیک گفتند، ایده مشخصی برای نحوه سازماندهی سیل داوطلبان از جان و مال و عیال گذشته عراقی که تعداد آنان به صدها هزار نفر می‌رسید وجود نداشت.

تصور اولیه این بود که اینها در قالب نیروی نظامی موجود در عراق سازماندهی شوند. اما ایده شهید ابومهدی از ابتدا واضح بود. ایشان تفکری بشدت استراتژیک و متمرکز داشت و معتقد بود در جنگ جدید نمی‌توان تنها بر ساختار نظامی موجود تکیه کرد و داوطلبان را وارد ساختاری کرد که آمادگی کافی برای جنگ شهرها را ندارد. ایشان پیش از این بحران و به درخواست حکومت عراق از چند ماه پیش از سقوط موصل حمایت از بغداد و شهرهای مقدس را با حضور نیروهای مقاومت اداره می‌کرد.

پس از سقوط موصل جزئیات و طرح پیشروی داعش و طرح بدیل خود برای مواجهه با این وضعیت را به نخست‌وزیر عراق تقدیم کرد و چند ساعت پس از صدور فتوای جهاد آیت‌الله سیستانی در ۱۳ ژوئن ۲۰۱۴ نامه‌ای نوشت و تمام کادر جهادی را دعوت به پیوستن به جبهه‌ها کرد. مقر عملیات را در خانه خود در منطقه خضراء بغداد تشکیل داد و پرچمی را که از حرم امام حسین برای ایشان آورده بودند، بر پشت‌بام خانه نصب کرد. این خانه تا ماه‌ها مقر اصلی ماند و از دل آن مقرهای فرعی در شهرها و مناطق مختلف عراق تشکیل شدند. تا زمانی که چند ماه بعد مقر جایگزین با حکم حکومت عراق برای حشدالشعبی معین شد.

پس حشدالشعبی با یک پشتوانه قوی مردمی و حکومتی در عراق تشکیل شد و پشتیبانی قوی جمهوری اسلامی ایران و حضور پیگیر فرمانده شهید جبهه مقاومت حاج قاسم سلیمانی و همچنین حزب‌الله لبنان، تحت نظارت و حمایت حکومت عراق و به فرماندهی میدانی شهید ابومهدی تشکیل شد و در تمام عملیات در کنار نیروهای نظامی دیگر عراق ایستاد و پیروز خارج شد؛ تا جایی که معادله سقوط دولت عراق کاملاً برگشت. امریکا تنها زمانی وارد شد که عراق ماه‌ها موفقیت‌های پیگیر نظامی را در جبهه‌های مختلف یکی پس از دیگری پشت سر گذاشت. پیروزی‌هایی چشمگیر که برای بسیاری باورناپذیر بود. یک سوم عراق در اشغال بود و با این پیروزی‌ها عراق نه تنها کاملاً آزاد، بلکه پس از آن به‌عنوان یک دولت مؤثر در معادلات منطقه‌ای مطرح شد. حشدالشعبی بود که به نیروهای نظامی عراق سلاح و مهمات می‌رساند. پشتیبانی اطلاعاتی کامل و هماهنگی دقیق و بررسی دقیق مناطق جغرافیایی همه و همه بدون حضور حشدالشعبی امکان‌پذیر نبود و بدین ترتیب مناطقی آزاد شد که امریکایی‌ها در زمان اشغال حتی جرأت ورود به آن را پیدا نکردند.

اما این تمام ماجرا نبود زیرا شهید ابومهدی با دورنگری خود معتقد بود که حشدالشعبی باید به‌شکل یک نهاد رسمی ضامن حفظ امنیت عراق و مواجهه با بحران‌های پیش رو باشد. به‌همین دلیل در اوج دوران جنگ و با وجود مخالفت‌های بسیار تلاش کرد تا قانون حشدالشعبی تدوین شود. ایشان می‌گفت که بسیاری با ایده او مخالفند و معتقدند عراق نمی‌تواند پذیرای یک نیروی رسمی نظامی- امنیتی عقیدتی قوی و جدید باشد. اما شهید ابومهدی معتقد بود که این یک فرصت تاریخی بی‌بدیل برای عراق مظلومی است که سالیان دراز مقاومت مردمی در آن در هم کوبیده شده است و اولین موفقیت آن اخراج نیروهای امریکایی در پایان سال ۲۰۱۱ بود. ایشان می‌گفت این بار نیاز است که مقاومت مشروعیت قانونی و چهارچوبی رسمی داشته باشد تا منشأ قدرت و استقلال دولت عراق نیز باشد چرا که دولت عراق تا سالیان دراز به این نهاد قدرتمند نیازمند است.

دقیقاً از تابستان ۹۸ حملات نظامی و رسانه‌ای علیه حشدالشعبی و شخص ابومهدی شدت گرفت و نیروهای حشدالشعبی بارها هدف قرار گرفتند. ابتدا اعلام شد که این حملات از سوی اسرائیل انجام می‌شود اما شهید ابومهدی رسماً اعلام کرد که امریکا عامل اصلی حملات است و امریکاست که به اسرائیل مجوز حمله می‌دهد. البته در آن زمان برخی مقامات دولت عراق با نظر شهید ابومهدی مخالفت می‌کردند.

در پایان ماه دسامبر ۲۰۱۹ امریکا با هواپیماهای بدون سرنشین خود تیپ‌های نظامی ۴۵ و ۴۶ حشدالشعبی در عراق را هدف قرار داد و این بار مسؤلیت این حمله را نیز پذیرفت. ده‌ها نفر از مدافعان مرزهای کشور شهید و زخمی شدند. آخرین ظهور رسانه‌ای شهید ابومهدی شب بعد از حمله در عیادت از مجروحان و روز بعد در تشییع شهدا و تظاهرات در برابر سفارت امریکا بود.

شهید ابومهدی در روز ۳۱ دسامبر ۲۰۱۹ شخصیت‌های عراقی را دعوت به حضور کرد و در منطقه خضراء تظاهرات عظیمی علیه سفارت امریکا برگزار کرد که به یک تجمع اعتراض‌آمیز بدل شد که خواستار مجازات امریکا و پایان حضور آن در کشور بود. هواپیماهای امریکایی در آن زمان آسمان بغداد را در اختیار گرفتند و تمام تحرکات را رصد می‌کردند. با درخواست حکومت عراق و هماهنگی شهید ابومهدی این تجمع بعد از حدود دو روز با این شرط که حکومت، حقوق نیروهای مسلح عراق و شهدا و مجروحان این حمله گستاخانه را به‌صورت جدی پیگیری کند، پایان یافت و روز بعد امریکا که همه تلاش‌های غیرمستقیم برای تجزیه دولت و حشدالشعبی را شکست خورده دید، از پله‌های همه مراحل پیشین بالا رفت و آگاهانه، ابومهدی را به همراه یار دیرینش حاج قاسم در قلب بغداد هدف قرار داد.

پس از این شهادت پرعزت که اجر سال‌ها ایستادگی بود، اکنون برنامه اصلی امریکا سیطره بر نهادهای تصمیم‌گیری عراق و هماهنگی سیاست‌های دولت‌های منطقه و بخصوص دولت عراق با سیاست‌های خود است.

■ **روابط حاج قاسم با خانواده شما در بُعد غیررسمی و رفت و آمدهای خانوادگی چگونه بود؟**

ما ایشان را عموی بزرگوار خود می‌دانیم و وجودشان چه پیش از شهادت و چه پس از آن نعمتی الهی است. شهید ابومهدی بین مجاهدان به برخورداری از رفتار پدرگونه و به‌شدت مهربان شهرت داشتند، درباره این موضوع قدری بیشتر توضیح دهید. رفتار شهید با مجاهدان و مردم عادی مشابه رفتارشان با خانواده بود. وفادار و بسیار بسیار مهربان. رأفت ایشان برای همه آدم‌هایی که با ایشان تعامل داشتند، عیان بود. چون همه چیز از روح ایشان برمی‌خاست به قلب مردم هم می‌نشست. به همین دلیل عراقی‌ها ایشان را بیش از آنکه یک فرمانده ببینند یک پدر و برادر می‌دانند. محبتی نیز که در مراسم تشییع از سوی مردم نسبت به شهید دیدیم و هنوز می‌بینیم نشان می‌دهد که این پیوند یک پیوند الهی و پایدار است.

■ **این شهید عزیز و نیروهای تحت امرش در حشدالشعبی، در برپایی راهپیمایی اربعین و تأمین امنیت آن چه نقشی داشتند؟**

نقش اساسی در برقراری امنیت عراق بر عهده حشدالشعبی بود. حشدالشعبی زمانی تشکیل شد که نیروهای نظامی و دولت عراق در آستانه فروپاشی بودند. شهرهای مقدس عراق مستقیماً مورد تهدید بودند. مردانی از جان گذشته که در کنار باقی‌مانده نیروهای نظامی عراق ایستادند. در حالی که در روزهای اول دست‌شان خالی بود. ملت عراق در نبرد علیه داعش هزاران شهید و هزاران مجروح تقدیم کرد.

پس از آزادسازی تمام خاک عراق هر سال تأمین امنیت جاده‌ها و راه‌ها با همکاری میان نیروهای امنیتی و نظامی عراق انجام می‌شود و حشدالشعبی نیروی اصلی سایر نیروهای مسلح عراق است. الحمدلله در تمام سال‌های اخیر این زیارت میلیونی با موفقیت انجام شده است. اگر حشدالشعبی نبود عراقی هم نبود و زیارتی هم نمی‌ماند.

■ **با توجه به اینکه شما برادری ندارید، چطور این شهید بزرگوار به ابومهدی معروف شدند؟**

نام اصلی جهادی که ایشان برای خود برگزیده بودند، «مهدی» بود اما از سوی دیگران «ابومهدی» نامیده شدند و چون ایشان مهندس عمران هم بودند بنابراین لقب مهندس را برگزیدند.

نام مهدی را هم باید در سایه آیه «ونرید ان نمن علی الذین استضعفوا فی‌الأرض» دانست؛ اینکه ما کار می‌کنیم تا مقدمات ظهور حضرت مهدی(عج) فراهم شود. تمام فلسفه راه همین نکته و برقراری عدل و امنیت و آرامش برای تمام انسان‌ها بوده است.

■ **شما چطور در صبح روز حادثه، متوجه شهادت پدر شدید؟ چه کسی خبر را به شما اطلاع داد؟**

آن روز روی سجاده نماز منتظر اذان صبح بودم و خیلی اتفاقی دیدم که خبرهای فوری متعددی روی صفحه موبایلم هست که در آنها بارها نام پدرم و حاج قاسم ذکر شده بود. وارد یکی از اپلیکیشن‌های خبری عربی شدم و تیتر و متن خبر اصلی را خواندم و دانستم آن ساعت موعودی که پدرم از آن سخن می‌گفت رسید.

خبر

در دومین سالگرد ترور سپهبد قاسم سلیمانی تأکید شد

درخواست صدور قطعنامه توسط مجمع عمومی سازمان ملل

معاون ارتباطات و پیگیری اجرای قانون اساسی معاونت حقوقی رئیس‌جمهور در نامه‌ای به رئیس مجمع عمومی سازمان ملل متحد خواهان صدور قطعنامه برای محکومیت بانیان ترور سپهبد قاسم سلیمانی شد.

به‌گزارش روابط عمومی معاونت حقوقی رئیس‌جمهور، در این نامه دکتر عزیزالله فضلی که به‌صورت دو زبانه منتشر شده است، آمده است: بی‌گمان بی‌کیفرمانی بانیان جنایت ترور و مصونیت آنها از هرگونه تقبیح و تنبیه قضایی، صلح بین‌المللی را بیش از پیش در وضعیت ایستا قرار خواهد داد.

مجمع عمومی سازمان ملل متحد،
آقای رئیس و نمایندگان محترم
با احترام،

دو سال از جنایت باورناپذیر ترور نامشروع آقای قاسم سلیمانی تبعه و مقام ارشد دولت جمهوری اسلامی ایران که در حال انجام مأموریت دیپلماتیک در خاک کشور عراق بود سپری شد. مسئولیت ارتکاب مستقیم این جنایت خشونت‌بار بین‌المللی متعاقباً توسط رئیس‌جمهور وقت دولت ایالات متحده امریکا مورد پذیرش قرار گرفت.

این اقدام خطرناک دولت ایالات متحده امریکا در حالی صورت گرفت که منشور ملل متحد در جایگاه سند بنیادین و ریسمان وفاق بین‌المللی در دوران پسا جنگ، دولت‌ها را از هرگونه دست یازیدن به اقدامات مخل صلح و امنیت بین‌المللی منع کرده است.

شوربختانه سال‌هاست که عرصه زیست جمعی دولت‌ها شاهد بروز پدیدار نامبارکی موسوم به یک‌جانبه‌گرایی افراطی دولت ایالات متحده امریکاست که مجوز هرگونه نقض مقررات و قواعد بین‌المللی منشوری و فرامنشوری را برای این دولت محفوظ می‌انگارد.

موازین حقوق بین‌الملل، ارتکاب اعدام فرا قضایی، ترور مقامات دولتی و دیپلماتیک، جنایت علیه بشریت و نقض شدید حقوق بشر از جمله حق بر حیات، نقض حقوق توسل به‌زور و نقض اصول حقوق بشردوستانه را اکیداً ممنوع کرده است.

همچنان که آتش جنگ جهانی اول با ارتکاب یک ترور شعله‌ور شد، مبادرت به انجام هرکدام از اقدامات اخیرالذکر توسط اعضای جامعه جهانی می‌تواند صلح و امنیت بین‌المللی برخاسته از ارزش‌های بین‌المللی را وارد دوران پر آشوب هرج و مرج‌گرایی خانمان‌سوز نماید.

اکنون، منشور ملل متحد دگربار در آستانه قرارگیری در وضعیت ایام واپسین میثاق جامعه ملل است، به‌طوری‌که تداوم وضعیت ملتهب کنونی می‌تواند تیر خلاص را بر پیکره منشور وارد آورده و بشر رنجدیده قرن بیست و یکم را در کام خاکستر و خون فرو بلعد.

برای پاسداشت صلح و امنیت بین‌المللی، برای تکریم نظام بین‌الملل حقوق بشر، به‌منظور حل وفصل مسالمت‌آمیز اختلافات بین‌المللی، به‌منظور پاسداشت اصول عمومی حقوق بین‌الملل از جمله، اصل برابری، اصل حاکمیت و تمامیت ارضی، به جهت توسعه روابط دوستانه بین‌الدولی، به‌منظور تداوم همبستگی اجتماع بین‌المللی، برای تقبیح عمل تجاوز، برای تقبیح جنایت علیه بشریت و برای تحکیم حکومت قانون در عرصه زیست جهانی، پیشنهاد می‌شود که این مجمع معظم از تمامی ابتکارات قانونی مندرج در حدود اختیارات خود از جمله صدور قطعنامه، ضمن تقبیح جنایت ترور مقامات دولتی و دیپلماتیک توسط یک دولت، تدبیری در جهت پیشگیری از ارتکاب چنین جنایاتی در آینده نماید.

بی‌گمان بی‌کیفرمانی بانیان جنایت ترور و مصونیت آنها از هرگونه تقبیح و تنبیه قضایی، صلح بین‌المللی را بیش از پیش در وضعیت ایستا قرار خواهد داد.

معاون ارتباطات
و پیگیری اجرای قانون اساسی
معاونت حقوقی
ریاست جمهوری اسلامی ایران